ב ס ״ ד

בהיכלו

מיסודו של
מרן מוהרא״ש זי״ע

בנשיאות מו״ר
הרה״צ ר׳
יצחק שמואל
אהרן לעזער
שליט״א

פרשת **נשא** תשפ״ה

גליון מס׳
168

גַּם אִם חוֹטְפִים

נחלת

פַּעַם אַחַת בִּקֵּר רַבִּי נָתָן זי״ע בַּעֲיָרָה קְטַנָּה, שֶׁשָּׁם הָיוּ דָּרִים חֲסִידִים רַבִּים שֶׁהָיוּ מְקֹרָבִים לְהָרֶב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי אוּרִי מִסְּטָרֶעלִיסְק זי״ע, וּמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל דִּבֵּר עִמָּהֶם דִּבּוּרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, וְהֵם נִתְלַהֲבוּ כָּל כָּךְ, עַד שֶׁנִּתְבַּטְּלוּ לְגַמְרֵי אֵלָיו, וְצִוּוּ לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה בַּעֲבוּרוֹ, וּבְאֶמְצַע הַסְּעֻדָּה הֵבִיאוּ צַלַּחַת גְּדוֹלָה עִם טַיגְלִיךְ (מִין מַאֲכָל בָּצֵק מְמֻלָּא עִם בָּשָׂר), וּכְשֶׁאַגִּי הִכְנִיס רַבִּי נָתָן אֶת הַכַּף הָרִאשׁוֹנָה אֶל תּוֹךְ הַמַּאֲכָל וְאָכַל, כְּבָר קָפְצוּ כָּל הַחֲסִידִים וְחָטְפוּ מִמֶּנּוּ שִׁירַיִם כְּדֶרֶךְ הַחֲסִידִים. וּמוֹהַרְנַ״תְ זַ״ל, מֵחֲמַת שֶׁדַּרְכּוֹ הָיְתָה לִהְיוֹת נִזְהָר מְאֹד לֹא לְהִתְנַהֵג בְּאַדְמוֹ״רוּת, וּבִכְרָטְיוּת בְּעִנְיָן כָּזֶה שֶׁחָטְפוּ מִמֶּנּוּ שִׁירַיִם, עַל־כֵּן הִקְפִּיד מְאֹד עַל זֶה שֶׁחָטְפוּ מִמֶּנּוּ שִׁירַיִם, אַךְ תֵּכֶף וּמִיָּד הָפַךְ אֶת הַכַּעַס לְרַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁצְּרִיכִים לְהַפֹּךְ אֶת הַכַּעַס לְרַחֲמָנוּת, בִּבְחִינַת בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכֹּר״ (עֵין לְקוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן י״ח), וְדָן אוֹתָם לְכַף זְכוּת, שֶׁהֲלֹא זֶה מִנְהָג הַחֲסִידִים, לַחֲטֹף שִׁירַיִם מֵרֶבָּם, וּמֵאַחַר שֶׁהֶחֱשִׁיבוּ אוֹתוֹ כָּל־כָּךְ, עַל־כֵּן הֵם מַחֲזִיקִים מְמֻנּוּ וְכוּ׳, וְכָךְ דָּן אוֹתָם לְכַף זְכוּת וְלֹא צָעַק עֲלֵיהֶם כְּלָל, רַק קֵרֵר כַּעֲסוֹ, וְנָתַן תּוֹדָה וְהוֹדָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל שֶׁזָּכָה לַעֲצֹר כַּעֲסוֹ.

וְאָמַר אָז לְתַלְמִידוֹ רַבִּי נַחְמָן טוּלְטְשִׁינֶעֶר זַ״ל: ״מִי יוֹדֵעַ אִם לֹא סִבְּבוּ אוֹתִי מִן הַשָּׁמַיִם אֶל הָעֲיָרָה הַקְּטַנָּה הַזּוֹ, כְּדֵי לְהַרְאוֹת לִי, שֶׁעֲדַיִן אֲנִי צָרִיךְ לַעֲבֹד עַל עַצְמִי לֹא לִהְיוֹת בְּכַעַס״...

כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֱמִתִּיִּים, עוֹבְדֵי ה׳, בֶּאֱמֶת הֵם הִתְנַהֲגוּ כָּךְ שֶׁדִּבּוּרָם וּמַעֲשֵׂיהֶם הָיוּ הַכֹּל בְּנִיחוּתָא, וְזֶה בָּא מֵהַדְּמִים שֶׁכָּבָר עָבְדוּ אֶת הַשֵּׁם (עֵין לְקוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן ע״ה): הַיְנוּ שֶׁמֵּרֹב דִּבּוּרֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, דִּבּוּרֵי תּוֹרָה וְדִבּוּרֵי אֱמוּנָה, נִזְדַּכֵּךְ דָּמָם, עַד שֶׁכָּבָר לֹא הָיוּ יְכוֹלִים לְצַעֵר וְלִכְעֹס, כִּי הַדָּמִים שֶׁלָּהֶם נִזְדַּכְּכוּ, וּכְבָר לֹא הָיוּ לָהֶם כְּלָל שׁוּם כֹּחוֹת בְּגַשְׁמִיּוּת מֵרֹב זְכוּךְ הַדָּמִים, וְעַל כֵּן הָיוּ דִּבּוּרֵיהֶם בְּנַחַת וּבְמְתִינוּת.

(שִׂיחוֹת מוֹהֲרַ״ש חֵלֶק א׳ עֵרֶךְ ׳כַּעַס׳)

מַה לֹּא עוֹשִׂים בִּשְׁבִיל פַּרְנָסָה...

אֲנָשִׁים מְבַקְּשִׁים וּמִתְפַּלְּלִים תָּמִיד שֶׁיִּהְיֶה שֶׁפַע, שֶׁנּוּכַל לְפַרְנֵס אֶת הַמִּשְׁפָּחָה בְּרֶוַח, וְאָכֵן ״הָיָה רָאוּי שֶׁכָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה לוֹ מָמוֹן״ אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק א׳ סִימָן סח), ״אַךְ יֵשׁ מִדָּה אַחַת שֶׁמְּפֻסֶּדֶת וּמְאֻבֶּדֶת מֵהֶם הַמָּמוֹן, וְהִיא מִדָּה רָעָה מְגֻנֶּה, שֶׁקָּשֶׁה מְאֹד לְהִנָּצֵל מִמֶּנָּה״, הַכַּעַס!

״הַבַּעַל דָּבָר, כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁמִּשְׁתַּלֵּשֵׁל וְיוֹרֵד שֶׁפַע לָאָדָם שֶׁיִּהְיֶה לוֹ מָמוֹן, אֲזַי יוֹרֵד וּמַזְמִין לוֹ כַּעַס, וְעוֹשֶׂה לוֹ מִבְּחִינַת הַהַשְׁפָּעָה וְהִשְׁתַּלְשְׁלוּת שֶׁיִּוָּרֵד אֵלָיו שֶׁיִּהְיֶה לוֹ מָמוֹן, עוֹשֶׂה לוֹ מִמֶּנּוּ כַּעַס. כִּי הַכַּעַס הוּא מַמָּשׁ בְּחִינָה אַחַת וְעִנְיָן אֶחָד עִם הַמָּמוֹן, בְּמָקוֹם שֹׂרֶשׁ הַהִשְׁתַּלְשְׁלוּת, וְאֵין בֵּינֵיהֶם שׁוּם הֶפְרֵשׁ, כִּי שְׁנֵיהֶם יוֹרְדִים מִגְּבוּרוֹת, וְנִמְשָׁכִין מִמָּקוֹם אֶחָד מַמָּשׁ״.

בְּרַגַּע אֶחָד בּוֹ מִדַּת הַכַּעַס הִשְׁתַּלְּטָה, גָּרְמָה לוֹ לְאַבֵּד שְׁלִיטָה וְהִנֵּה הַצַּ׳ק נִקְרַע לִגְזָרִים, לֹא חֲבָל?

נִתְאַר לְעַצְמֵנוּ יְהוּדִי שֶׁזָּכָה וּפָעַל בַּשָּׁמַיִם, צַ׳ק עִם סְכוּם מְכֻבָּד נִרְשַׁם לוֹ, הִנֵּה אַךְ עוֹד מְעַט וְיִפָּתְחוּ לוֹ שַׁעֲרֵי שֶׁפַע, אַךְ נָעִבְעֵךְ - בְּרֶגַע אֶחָד בּוֹ מִדַּת הַכַּעַס הִשְׁתַּלְּטָה, גָּרְמָה לוֹ לְאַבֵּד שְׁלִיטָה וְהִנֵּה הַצַּ׳ק נִקְרַע לִגְזָרִים, לֹא חֲבָל?

זֶה לֹא קַל, רַבֵּנוּ מְגַלֶּה שֶׁאֲפִלּוּ בִּשְׁבִיל תַּאֲוַת מָמוֹן, בִּשְׁבִיל שֶׁהַכַּעַס לֹא יַפְסִיד לוֹ אֶת הַמָּמוֹן, עֲדַיִן לֹא יוּכַל הָאָדָם לְהִתְגַּבֵּר עַל מַה שֶּׁהוּא רָגִיל מִקְּטַנּוּתוֹ - לִרְגֹּז וּלְהִתְעַצְּבֵן מִכָּל דָּבָר...

אֵין שׁוּם עֵצָה אַחֶרֶת מִלְּבַד לַעֲבֹד עַל אֲרִיכוּת אַפַּיִם, לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, עַל יְדֵי כָּל מִלָּה וְדִבּוּר שֶׁאָדָם מוֹצִיא מִפִּיו אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ - הוּא קוֹנֶה לְעַצְמוֹ יוֹתֵר אֱמוּנָה יוֹתֵר אֲרִיכוּת אַפַּיִם, לֹא בְּרֶגַע אֶחָד וְלֹא בִּלְחִיצַת כַּפְתּוֹר, בְּסַבְלָנוּת וּבְהִתְחַזְּקוּת וּבְהִתְמַדָּה לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲרִיכוּת אַפַּיִם וֶאֱמוּנָה, וְסוֹף כָּל סוֹף נַגִּיעַ, כִּי מַה לֹּא עוֹשִׂים בִּשְׁבִיל פַּרְנָסָה...

עַל הַפָּסוּק ״יְבָרֶכְךָ ה׳ וְיִשְׁמְרֶךָ״ מְבָרְכַת כֹּהֲנִים הַמּוּבֵאת בְּפָרָשָׁתֵנוּ, מְפָרְשִׁים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּמִדְבַּר רַבָּה יא, ה) ״יְבָרֶכְךָ ה׳ - בְּמָמוֹן, וְיִשְׁמְרֶךָ - מִן הַמַּזִּיקִים״ - כִּי כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ זַ״ל - אִם בֶּאֱמֶת רוֹצִים בְּרָכָה בַּבַּיִת, מָמוֹן בְּשֶׁפַע, צְרִיכִים שְׁמִירָה מִן הַמַּזִּיקִים שֶׁנִּבְרָאִים עַל יְדֵי הַכַּעַס.

כַּמָּה טוֹב לְאָדָם שֶׁזּוֹכֶה לִקְנוֹת לְעַצְמוֹ מִדַּת אֲרִיכַת אַפַּיִם, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק א׳ סִימָן קנה), שֶׁלַּמַּדְרֵגָה זוֹ זוֹכִים כְּפִי תֹּקֶף הָאֱמוּנָה שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם, כְּכָל שֶׁהָאָדָם יוֹדֵעַ יוֹתֵר בֶּאֱמוּנָה חֲזָקָה שֶׁכָּל תְּנוּעָה קְטַנָּה זֶה רַק מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אִם כֵּן מַה שַּׁיָּךְ בִּכְלָל לִהְיוֹת בְּכַעַס? אֲפִלּוּ שֶׁמִּישֶׁהוּ עָשָׂה מַשֶּׁהוּ נֶגְדּוֹ, אוֹ אִשְׁתּוֹ אָמְרָה מַשֶּׁהוּ לֹא בִּמְקוֹם, מְכָרְחִים כְּבָר לְהָגִיב וּלְהִתְפּוֹצֵץ? ״זֶה סִימָן שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לִשְׁמֹעַ זֹאת וְלִקַּחַת אֶת זֶה לְכַפָּרַת עֲוֹנוֹת״.

אִם נִזְכֶּה לְכָךְ - רַק נַרְוִיחַ בְּרִוּחָנִיּוּת וּבְגַשְׁמִיּוּת!

(עַל פִּי זֹאת הַתּוֹרָה נָשֹׂא ג)

דִּבּוּר אֶמֶת

הָעִקָּר הוּא הָאֱמִירָה בְּפֶה. רְצוֹנוֹ לוֹמַר לְהַרְבּוֹת בְּדִבּוּרִים שֶׁל תְּחִנּוֹת וּבַקָּשׁוֹת בְּפֶה, וְהִתְעוֹרְרוּת הַלֵּב בָּא מֵאֵילָיו

(חיי מוהר״ן תמ״א)

ממכתבי מו"ר הרה"צ שליט"א
מהשנים הקודמות

"שַׁבָּת נָאךְ שָׁבוּעוֹת"

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ לְסִדְרַ נָשׂא
י' סִיוָן הַתשפ"א

חַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בִּיבְנְאֶל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר הַשִּׂמְחָה, וְדִי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הוי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הַשַּׁבָּת קוֹרְאִין פָּרָשַׁת נָשׂא, וְהִיא שַׁבָּת אַחַר חַג הַשָּׁבוּעוֹת, וּבְשִׁפַּת אִידִישׁ אוֹמְרִים "שַׁבָּת נָאךְ שָׁבוּעוֹת" שֶׁפֵּרוּשָׁהּ בְּפַשְׁטוּת הִיא "אַחַר" שָׁבוּעוֹת, אֲבָל יֵשׁ עוֹד פֵּרוּשׁ לְתֵבַת "נָאךְ" וְהִיא "עֲדַיִן", הַיְנוּ "שַׁבָּת עֲדַיִן שָׁבוּעוֹת", כִּי בְּשִׁבְעָה יָמִים שֶׁלְּאַחַר הַחַג, עֲדַיִן מֵאִיר הָאָרַת הַחַג, וְרָאוּי לָנוּ לִשְׁמֹחַ מְאֹד עִם הַחַג הַקָּדוֹשׁ שֶׁעָבַר עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וּלְחַדֵּשׁ עַצְמֵנוּ בְּלִמּוּד שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה, וְכָךְ לְהָכִין עַצְמֵנוּ צֵידָה לַדֶּרֶךְ לִקְרַאת יְמֵי הַקַּיִץ הַבָּאִים עָלֵינוּ לְטוֹבָה, שֶׁנִּזְכֶּה לְנַצֵּל אוֹתָם בְּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה כָּרָאוּי, וְעִם הַרְבֵּה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה וּמִצְוֹות וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְהַכֹּל מַתְחִיל מִן הַשַּׁבָּת, וּכְמוֹ דְּאִיתָא בַּזֹּהַר (יִתְרוֹ פח ע"א) כָּל בַּרְכָאִין דִּלְעֵילָא וְדִלְתַתָּא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָא תַּלְיָן [כָּל הַבְּרָכוֹת שֶׁלְּמַעְלָה וּלְמַטָּה תְּלוּיִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי], וּבִפְרָט מִשַּׁבָּת זֹאת שֶׁעֲדַיִן מֵאִיר בָּהּ הָאָרַת הַחַג.

וְעַל כֵּן בֹּא נָבוֹא מִשַּׁבָּת זֹאת שֶׁקּוֹרִין בַּפָּרָשָׁה אֶת בְּרַכַּת כֹּהֲנִים, וְגַם קָרְבְּנוֹת הַנְּשִׂיאִים, וְנִכְנִיס בְּרָכָה לְתוֹךְ בֵּיתֵנוּ, וּנְיַצֵּר רוּחַ שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה בְּתוֹךְ הַבַּיִת שֶׁלָּנוּ, וְנִדַּבֵּר עִם הַיְלָדִים וּבְנֵי הַבַּיִת דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְסִפּוּרֵי צַדִּיקִים וְהִתְחַזְּקוּת בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, וְכָךְ יִהְיֶה לָנוּ שָׁלוֹם בַּיִת אֲמִתִּי, כִּי הַלֹּא פָּרָשַׁת הַנְּשִׂיאִים מְסֻגָּלִים לִמְצִיאַת הַזִּוּוּג, וּמְצִיאַת הַזִּוּוּג הַלֹּא כּוֹלֶלֶת שָׁלוֹם בַּיִת, וּבְדֶרֶךְ זֶה נָדַע שֶׁקִּבַּלְנוּ אֶת הַתּוֹרָה בִּשְׁלֵמוּת בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת, וְאוֹר הַתּוֹרָה יְלַוֶּה אוֹתָנוּ כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

הַמְאַחֵל לָכֶם שַׁבַּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ.

יִצְחָק מֵאִיר מוֹרְדְכַי לוּרְיָא

מאת מוהרא"ש זי"ע

הָיָה לִי בָּעֲבוֹדָה נִסָּיוֹן גָּדוֹל בְּכַעַס, מַה אֶעֱשֶׂה בַּפְּעָמִים הַבָּאוֹת?

לִכְבוֹד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיטָ"א. אֲקִדִּים וְאֹמַר שֶׁאֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ מְאוֹד מְאוֹד, כִּי גַּם בְּתוֹךְ הַחֹשֶׁךְ אַתָּה נִמְצָא וְנוֹתֵן לִי עֲצוֹת חֲזָקוֹת וּנְכוֹנוֹת לְשִׂמְחָה וְהִתְחַזְּקוּת. לֹא אוּכַל אַף פַּעַם לְהוֹדוֹת לְךָ עַל כָּל הַטּוֹב שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה אִתִּי.

אֲנִי בָּחוּר כְּעֶסְנָן, וְלֹא צָרִיךְ יוֹתֵר מִדַּי כְּדֵי לְהַדְלִיק אוֹתִי, וּמִשָּׁם הַדֶּרֶךְ קְצָרָה לְמַרְעָנוּת. לִפְנֵי כַּמָּה יָמִים קָרָה לִי מִקְרֶה בָּעֲבוֹדָה: צָחַקְתִּי עִם מִישֶׁהוּ בָּעֲבוֹדָה, בֶּאֱמֶת בְּתַמִּימוּת מִבְּלִי לְתַכְנֵן לִפְגֹּעַ בּוֹ, וְכַנִּרְאֶה שֶׁעָבַרְתִּי אֶת הַקַּו הָאָדֹם שֶׁלּוֹ. הוּא נִפְגַּע, וּבַחֲדַר הָאֹכֶל מוּל כֻּלָּם הוּא שָׁבַר לִי קַנְקַן פֶּטֶל בַּפָּנִים. בְּדֶרֶךְ כְּלָל הִתְגּוֹבָה שֶׁלִּי הִיא יָשָׁר לְתִקֹּף בַּחֲזָרָה, וְאֵין לִי מַעֲצוֹרִים, אַךְ מִשּׁוּם מָה לֹא הִגַּבְתִּי. אֲנָשִׁים שֶׁמַּכִּירִים אוֹתִי יָשָׁר רָצוּ אֵלַי וּבִקְּשׁוּ מִמֶּנִּי לֹא לְהָגִיב וּלְהִרָּגַע, כִּי הֵם פָּחֲדוּ שֶׁאֲנִי אֶפְגַּע בּוֹ. קַמְתִּי וְיָצָאתִי מֵחַדַּר הָאֹכֶל, וְתוֹךְ כְּדֵי הֲלִיכָה שָׁמַחְתִּי שֶׁעָמַדְתִּי בִּנְסָיוֹן.

עָבַר כְּמַעַט שָׁבוּעַ, וּבְכָל יוֹם אֲנִי חוֹשֵׁב לִפְגֹּעַ בּוֹ אוֹ בָּרֶכֶב שֶׁלּוֹ, וְהַהִרְגָּשָׁה הִיא כִּי הַנִּסָּיוֹן עֲדַיִן לֹא עָבַר וְהוּא קָשֶׁה מִדַּי בִּשְׁבִילִי. אֶשְׁמַח לְקַבֵּל חִזּוּק בְּעִנְיָן וְגַם עֵצָה מַה לַּעֲשׂוֹת אִם חַס וְשָׁלוֹם שׁוּב יִהְיֶה נִסָּיוֹן שֶׁל כַּעַס.

בְּתוֹדָה מֵרֹאשׁ.

תשובה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ג לְסִדְרַ תְּצַוֶּה ד' אֲדָר א' הַתשע"ד

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נ"י

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַתָּה צָרִיךְ לָדַעַת שֶׁמִּדַּת הַכַּעַס הִיא הַמִּדָּה הֵכִי גְּרוּעָה שֶׁרַק יֵשׁ, וְכָךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת ק"ה:): "הַמְקַרֵּעַ בְּגָדָיו בַּחֲמָתוֹ וְהַמְשַׁבֵּר כֵּלָיו בַּחֲמָתוֹ וְהַמְפַזֵּר מְעוֹתָיו בַּחֲמָתוֹ - יְהֵא בְּעֵינֶיךָ כְּעוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה, שֶׁכָּךְ אַמָּנוּתוֹ שֶׁל יֵצֶר הָרַע - הַיּוֹם אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כָּךְ, וּלְמָחָר אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כָּךְ, עַד שֶׁאוֹמֵר לוֹ עֲבוֹד עֲבוֹדָה זָרָה וְהוֹלֵךְ וְעוֹבֵד"; כִּי הַמַּאֲמִין הָאֲמִתִּי שֶׁמַּאֲמִין שֶׁדָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ אֶלָּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֶלְיוֹן, הוּא אַף פַּעַם לֹא יִהְיֶה בְּכַעַס, וְאִם הוּא בְּכַעַס, סִימָן שֶׁלֹּא מַאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא נִמְצָא וְאֵין בִּלְעָדָיו נִמְצָא, וְהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן כְּפִי הַכַּעַס, כֵּן דּוֹחֶה אֶת הַשְּׁכִינָה מִמֶּנּוּ.

וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים ס"ו:) כָּל אָדָם שֶׁכּוֹעֵס, אִם חָכָם הוּא חָכְמָתוֹ מִסְתַּלֶּקֶת מִמֶּנּוּ; וְאָמְרוּ (נְדָרִים כ"ב.) כָּל הַכּוֹעֵס אֲפִלּוּ שְׁכִינָה אֵינָהּ חֲשׁוּבָה כְּנֶגְדּוֹ, וּמוֹסִיף טִפְּשׁוּת עַל טִפְּשׁוּתוֹ; וְזֶה טֵרוּף הַדַּעַת פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ, כִּי הַכַּעַס מְאַבֵּד אֶת הַדַּעַת וְהַשֵּׂכֶל שֶׁלּוֹ לְגַמְרֵי, עַד שֶׁלֹּא מְסֻגָּל לְהַשִּׂיב יָשָׁר, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (זֹהַר חָדָשׁ נח) לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זָר - שֶׁלֹּא תִּהְיֶה נִכְנָס לְכַעַס, כִּי זוֹ עֲבוֹדָה זָרָה מַמָּשׁ, כִּי הוּא דּוֹחֶה אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִמֶּנּוּ, וּבִזֹּהַר הֶחֱמִירוּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמְרוּ (זֹהַר תְּצַוֶּה קפ"ב.) בְּמַאי אִתְיַדַּע לְקָרְבָא בַּר נָשׁ בַּהֲדֵיהּ אוֹ לְאִתְמַנְעָא מִנֵּיהּ? [אֵיךְ יְכוֹלִים לָדַעַת אִם מָתַר לְהִתְקָרֵב אֶל הָאָדָם הַזֶּה אוֹ לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ?], בְּרוּגְזֵיהּ מַמָּשׁ יָדַע לֵיהּ בַּר נָשׁ, וְיִשְׁתַּמּוֹדַע מַאן אִיהוּ [בְּכַעֲסוֹ שֶׁל אָדָם מִתְוַדַּעַת מַהוּת כָּל הָאָדָם וּמִתְגַּלֶּה מִי הוּא]. אִי הַהִיא נִשְׁמָתָא קַדִּישָׁא נָטַר בְּשַׁעֲתָא דְּרוּגְזוֹי אָתֵי עֲלֵיהּ, דְּלָא יַעֲקֹר לָהּ מֵאַתָרָהָא, בְּגִין לְמִשָּׁרֵי תְּחוֹתָהּ הַהוּא אֵל זָר [אִם אָדָם שׁוֹמֵר עַל עַצְמוֹ לֹא לְהִיוֹת בְּכַעַס כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּהְיֶה נֶעֱקֶרֶת מִמֶּנּוּ נִשְׁמָתוֹ], דָּא אִיהוּ

זֶה אוֹתוֹ אֶחָד מֵהַשָּׁדֶה?!

בַּר נָשׁ כִּדְקָא יָאוּת, דָּא אִיהוּ עֻבְדָּא דְּמָארֵיהּ, דָּא אִיהוּ גְּבַר שְׁלִים. [זֶה הוּא אָדָם כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ לִהְיוֹת, הוּא עֶבֶד שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְהוּא אָדָם הַשָּׁלֵם]. וְאִי הַהוּא בַּר נָשׁ לָא נָטֵר לָהּ, וְאִיהוּ עָקַר קְדֻשָּׁה דָּא עִלָּאָה מֵאֲתָרֵיהּ, לְמִשְׁרֵי בְּאֲתָרֵיהּ סִטְרָא אָחֳרָא, וַדַּאי דָּא אִיהוּ בַּר נָשׁ דְּמָרִיד בְּמָארֵיהּ, וְאָסִיר לְקָרְבָּא בַּהֲדֵיהּ וּלְאִתְחַבָּרָא עִמֵּיהּ [וְאִם הָאָדָם הַזֶּה לֹא שׁוֹמֵר עַל עַצְמוֹ לִהְיוֹת בְּכַעַס, וְהוּא עוֹקֵר אֶת הַקְּדֻשָּׁה מִמְּנּוּ, וְנִכְנֶסֶת בּוֹ סִטְרָא אַחֲרָא, הָאָדָם הַזֶּה הוּא מוֹרֵד בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְאָסוּר לְהִתְקָרֵב אֵלָיו]. וְדָא אִיהוּ (איוב י"ח ד') "טוֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ", אִיהוּ טָרִיף וְעָקַר נַפְשֵׁיהּ בְּגִין רוּגְזֵיהּ, וְאִשְׁתְּרִי בְּגֵוֵיהּ אֵל זָר [אָדָם שֶׁהוּא בְּכַעַס הוּא עוֹקֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ שֶׁלּוֹ וְשׁוֹרֶה בּוֹ הַסִּטְרָא אַחֲרָא], וְעַל דָּא כְּתִיב (שָׁם) "חִדְלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ", דְּהַהִיא נִשְׁמְתָא קַדִּישָׁא טָרִיף לָהּ, וְסָאִיב לָהּ בְּגִין אַפּוֹ [מִי שֶׁבְּכַעַס הַנְּשָׁמָה שֶׁלּוֹ בּוֹרַחַת מִמֶּנּוּ, וְהוּא מְטַמֵּא אֶת עַצְמוֹ]; וְאָמַר הָאֲרִיזַ"ל אֶת כָּל הָעֲבֵרוֹת יְכוֹלִים לְתַקֵּן וְכוּ', אֲבָל מִי שֶׁכּוֹעֵס הוּא עוֹקֵר אֶת הַנְּשָׁמָה שֶׁלּוֹ לְגַמְרֵי וְכוּ', וְקָשֶׁה לְהַחֲזִיר לוֹ אֶת נִשְׁמָתוֹ וְכוּ', וְלָכֵן סוֹבֵל מַה שֶּׁסּוֹבֵל וְכוּ.

וְלָכֵן כְּשֶׁזָּכִית לְהַחֲזִיק מַעֲמָד וְלֹא לְהָגִיב לָזֶה שֶׁצָּעַר אוֹתְךָ וְכוּ', דַּע לְךָ שֶׁזֶּה עִקַּר הַתְּשׁוּבָה, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק ב' סִימָן מ"ט) וְדַע, שֶׁעִקַּר הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה הִיא, כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר בְּאֵלּוּ הַמְּקוֹמוֹת מָמָּשׁ שֶׁהָיָה מִקֹּדֶם הַתְּשׁוּבָה, כָּל אֶחָד לְפִי מַה שֶּׁעָבַר עָלָיו בַּיָּמִים הַקּוֹדְמִים, וּכְשֶׁעוֹבֵר בְּאֵלּוּ הַמְּקוֹמוֹת וְהָעִנְיָנִים שֶׁהָיָה מִתְּחִלָּה מָמָּשׁ, וְעָכְשָׁו פּוֹנֶה עֹרֶף מֵהֶם, וְכוֹפֶה יִצְרוֹ לִבְלִי לַעֲשׂוֹת עוֹד מַה שֶּׁעָשָׂה זֶהוּ עִקַּר הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה, וְרַק זֶה נִקְרָא תְּשׁוּבָה; וְלָכֵן רָאוּי לְךָ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד שֶׁזָּכִית לְרַסֵּן אֶת עַצְמְךָ וְלֹא כָּעַסְתָּ, וְזוֹ עִקַּר הַתְּשׁוּבָה שֶׁלְּךָ, וְאַתָּה צָרִיךְ לָדַעַת שֶׁעוֹד יָבוֹאוּ לְךָ עוֹד הֶמּוֹן נִסְיוֹנוֹת כָּאֵלּוּ, וְאִם תַּחֲזִיק מַעֲמָד לֹא לְהָגִיב, אֲזַי וְשָׁב וְרָפָא לָךְ.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁנִּזְכֶּה לִשְׁבֹּר מֵאִתָּנוּ אֶת מִדַּת הַכַּעַס לְגַמְרֵי, וּמִי יִתֵּן שֶׁתִּזְכֶּה לוֹמַר בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּפִלָּה הַנּוֹרָאָה הַזֹּאת לְהִנָּצֵל מִכַּעַס:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ וֵאלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ, מָלֵא טוֹב מָלֵא רַחֲמִים, מָלֵא רָצוֹן, שֶׁתְּהֶיֶה בְּעֶזְרִי, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי מִן הַכַּעַס וּמִן הָרֹגֶז וּמִכָּל מִינֵי קְפִידוֹת. וְתֶחֱנֵן עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ וְתִשְׁמְרֵנִי תָּמִיד.

וַאֲפִלּוּ בְּשָׁעָה שֶׁאָבוֹא חַס וְשָׁלוֹם לִידֵי אִיזֶה כַּעַס, תַּחְמֹל עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ וְתִשְׁמְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי שֶׁלֹּא אֶפְעַל בְּכַעְסִי שׁוּם אַכְזָרִיּוּת כְּלָל, רַק אֶזְכֶּה לְשַׁבֵּר וּלְהָפֵר הַכַּעַס בְּרַחֲמָנוּת, וְאֶזְכֶּה לְהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרִי לְשַׁבֵּר הַכַּעַס וְלַהֲפֹךְ הַכַּעַס לְרַחֲמָנוּת, לְרַחֵם דַּיְקָא בְּרַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה בְּמָקוֹם שֶׁהָיִיתִי רוֹצֶה לְכְעֹס חַס וְשָׁלוֹם. וְלֹא יִהְיֶה בִּי אֵל זָר וְלֹא אֶשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר, שֶׁזֶּה נֶאֱמַר עַל הַכּוֹעֵס, שֶׁנֶּחְשָׁב כְּאִלּוּ עוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יָדַעְתָּ כַּמָּה קָשֶׁה לָנוּ לִשְׁבֹּר וּלְבַטֵּל מִדָּה רָעָה זוֹ שֶׁל כַּעַס וּקְפִידוֹת, כִּי כְּשֶׁמַּתְחִיל הַכַּעַס לִבְעֹר בָּנוּ חַס וְשָׁלוֹם, כְּמַעַט אֵין אָנוּ בְּדַעְתֵּנוּ, וְקָשֶׁה עָלֵינוּ לְכַבּוֹת אֵשׁ הַכַּעַס וּלְכוֹבְשׁוֹ. עַל כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שִׁמְךָ, וְהָיֶה בְּעֶזְרֵנוּ וְשָׁמְרֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ תָּמִיד בְּרַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ הַגְּדוֹלִים, וְעָזְרֵנוּ לְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל מִדַּת הַכַּעַס וּקְפִידוֹת מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל גְּבוּלֵנוּ, וְלֹא נִכְעוֹס לְעוֹלָם, וְלֹא אֶהְיֶה שׁוּם קַפְדָּן כְּלָל, רַק אֶזְכֶּה לִהְיוֹת טוֹב לַכֹּל תָּמִיד מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, אָמֵן סֶלָה.

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שֶׁתְּבַשֵּׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

א חָד מֵחַשּׁוּבֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כְּשֶׁהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ"ל, הוּא שָׁמַע מֵהָעִנְיָן הַגָּדוֹל שֶׁל הִתְבּוֹדְדוּת שֶׁאָדָם יְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחָתוֹ לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא

וְכוּ', וְהִנֵּה הוּא הִכִּיר עוֹד אֶחָד שֶׁהָיָה מְקֹרָב, וְהָיָה מִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה, וְאוֹתוֹ אֶחָד שֶׁאַךְ עַתָּה הִתְקָרֵב הֶחְלִיט שֶׁהוּא רוֹצֶה לַעֲקֹב אַחַר הַהוּא שֶׁכִּבְר הָיָה מְקֹרָב, לִרְאוֹת אֶת עֲבוֹדָתוֹ בְּקֹדֶשׁ בְּעֵת הִתְבּוֹדְדוּתוֹ.

כַּמּוּבָן, דָּבָר כָּזֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּשֶׁקֶט, כְּדֵי שֶׁהַלָּה לֹא יַרְגִּישׁ בַּדָּבָר, לָכֵן הוּא הִתְחַבֵּא בְּאֵיזוֹ פִּנָּה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַבְחִין בּוֹ וְלֹא יָשִׂים לֵב שֶׁהוּא עוֹקֵב אַחֲרָיו, וּכְשֶׁהִגִּיעַ לִמְקוֹם הִתְבּוֹדְדוּתוֹ, רָאָה שֶׁאוֹתוֹ אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ זָרַק עַצְמוֹ עַל הָרִצְפָּה, תָּקַע אֶת רֹאשׁוֹ בָּאֲדָמָה, וְהוּא הֶחֱל בִּבְכִיָּה נוֹרָאָה כָּל כָּךְ עַד שֶׁזֶּה מִמָּש קָרַע אֶת הַלֵּב לְאוֹתוֹ אֶחָד שֶׁהִתְחַבֵּא [כִּי הוּא אַף פַּעַם לֹא רָאָה וְלֹא שָׁמַע כַּדָּבָר הַזֶּה], וְכַמּוּבָן הוּא קִבֵּל מִזֶּה הִתְעוֹרְרוּת נִפְלָאָה מְאֹד מְאֹד.

בְּעֵת רוֹאוֹת עֵינָיו כָּל זֹאת, הֶחְלִיט הָאִישׁ שֶׁאֵינֶנּוּ מַרְפֶּה, וְהוּא נִשְׁאַר בְּמָקוֹם מַחְבּוֹאוֹ, עַד שֶׁיִּסַּיֵּם הַלָּה אֶת הִתְבּוֹדְדוּתוֹ, וְיֵלֵךְ אַחֲרָיו עַד לְבֵיתוֹ, וְיִרְאֶה אֵיךְ הוּא מַמְשִׁיךְ לְהִתְנַהֵג בְּבֵיתוֹ, כִּי בְּוַדַּאי בְּתוֹךְ הַבַּיִת גַּם כֵּן יֵשׁ לוֹ עֲבוֹדוֹת, וְכוּ'.

כְּשֶׁהִגִּיעַ אוֹתוֹ אָדָם לְבֵיתוֹ, הוּא נִכְנַס עִם פָּנִים שׂוֹחֲקוֹת, וְאָחַל לְכָל בְּנֵי בֵּיתוֹ: "עֶרֶב טוֹב!, שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם!", עַד שֶׁלֹּא הִכִּירוּ עָלָיו שׁוּם דָּבָר, וְאַף אֶחָד לֹא הָיָה מַעֲלֶה עַל דַּעְתּוֹ אֵלּוּ עֲבוֹדוֹת גְּדוֹלוֹת עָשָׂה עַד עַתָּה בַּשָּׂדֶה, וְאֵיךְ בָּכָה לִפָּנָיו יִתְבָּרַךְ, וּפֵרַשׂ כָּל שִׂיחָתוֹ לִפְנֵי קוֹנוֹ.

הַדָּבָר הַזֶּה גָּרַם הִתְעוֹרְרוּת עֲצוּמָה בְּיוֹתֵר לְאוֹתוֹ אֶחָד שֶׁעָקַב אַחֲרָיו, כִּי הִנֵּה מַה שֶּׁרָאָה בַּשָּׂדֶה זוֹ בֶּאֱמֶת עֲבוֹדָה וְכוּ', וְאֵיךְ כְּבָר בַּבַּיִת הוּא יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְיַחֵס לְכָל אֶחָד? וְתָמַהּ הָאִם זֶה אוֹתוֹ בֶּן אָדָם שֶׁרָאָה בְּהִיוֹתוֹ בְּשָׂדֶה, וְלֹא אֶחָד אַחֵר...

הַדָּבָר הַזֶּה הִפְלִיא אוֹתוֹ בְּיוֹתֵר, עַד שֶׁזָּכָה גַּם כֵּן לְהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ"ל, וְנִהְיָה מֵהַחֲשׁוּבִים שֶׁבֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

אוֹתוֹ אָדָם בִּזְקֻנוּתוֹ סִפֵּר בְּעַצְמוֹ אֶת הַסִּפּוּר הַזֶּה לְמוֹהַרָ"שׁ, אֵיךְ שֶׁעַל יְדֵי זֶה זָכָה לְהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ"ל בֶּאֱמֶת, וּמוֹהַרָ"שׁ הָיָה רָגִיל לְסַפֵּר אֶת הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה, עַל מְנָת שֶׁנִּזְכֶּה לְהִתְעוֹרֵר מֵהַלֶּקַח הֶחָשׁוּב וְהַלִּמּוּד הַנִּפְלָא שֶׁבָּזֶה, אֵיךְ יִזְכֶּה הָאָדָם לְחַבֵּר רוּחָנִיּוּת וְגַשְׁמִיּוּת בְּיַחַד, וְלֵדַע שֶׁזֶּה לֹא סוֹתֵר כְּלָל וְכְלָל, אַתָּה מִתְבּוֹדֵד בַּשָּׂדֶה, עוֹבֵד אֶת ה' בֶּאֱמֶת, בּוֹכֶה וּמַרְבֶּה בִּתְפִלָּה לְפָנָיו, וְהִנֵּה בָּאתָ הַבַּיְתָה וְאַתָּה מִתְיַחֵס לְכָל בְּנֵי בֵּיתְךָ בְּשִׂמְחָה וּבִתְשׁוּמַת לֵב מְיֻחֶדֶת, וַאֲפִלּוּ כְּאֶחָד הָאָדָם [וּבִלְשׁוֹן הַסְּפָרִים זֶה נִקְרָא "פּוֹשֵׁט צוּרָה וְלוֹבֵשׁ צוּרָה"].

וּמִלְּבַד זֶה שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִנְהֹג כָּךְ, עָלָיו לֵדַע שֶׁזֶּה חֵלֶק וְהֶמְשֵׁךְ אֶחָד מֵאוֹתָהּ עֲבוֹדָה שֶׁבָּהּ עָבַד עַד עַתָּה, כִּי חֵלֶק בִּלְתִּי נִפְרָד מֵעֲבוֹדַת ה' זֶה לְהִתְחַתֵּן וּלְהָקִים בַּיִת, לְהָבִיא יְלָדִים לָעוֹלָם, לְפַרְנֵס וּלְכַלְכֵּל אֶת בְּנֵי הַבַּיִת, לְהַכְנִיס חִיּוּת וְשִׂמְחָה בַּבַּיִת, לִדְאֹג שֶׁיִּשָּׁרֶה הַשָּׁלוֹם וְהָאַהֲבָה, שֶׁלֹּא יִהְיוּ מְרִיבוֹת וּמַחֲלֹקוֹת, זוֹ עֲבוֹדַת ה' בְּשִׁלֵּמוּת, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי שֶׁלֹּא מַפְרִיד בֵּין רוּחָנִיּוּת לְגַשְׁמִיּוּת, אֶלָּא יוֹדֵעַ שֶׁזּוֹ הַשְּׁלֵמוּת, וְהָא בְּהָא תַּלְיָא.

וְזוֹ הָעֲבוֹדָה הַכִּי גְּדוֹלָה לָאָדָם בִּימֵי חַיָּיו, שֶׁיּוֹדֵעַ אֵיךְ לְקַשֵּׁר רוּחָנִיּוּת וְגַשְׁמִיּוּת בְּיַחַד, שֶׁלֹּא תִּהְיֶה שׁוּם סְתִירָה בֵּין שְׁנֵי עִנְיָנִים אֵלּוּ, וְאִם זוֹכֶה לָזֶה, בְּוַדַּאי יִרְאֶה עוֹלָמוֹ בְּחַיָּיו, וְטוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

(דרכי איש גיליון קמ"ד תצוה תשפ"ד)

שִׁירִים בְּבֵית הַכְּמֹר

בְּאַחַת מֵעֲיָרוֹת יִשְׂרָאֵל בְּחַיֵּי הַבַּעַל שֵׁם הַקָּדוֹשׁ, בָּדְקוּ פַּעַם רָאשֵׁי הַקְּהִלָּה אֶת חֶשְׁבּוֹנוֹת 'קֻפַּת הַקָּהָל', וּמָצְאוּ שֶׁהַהַכְנָסוֹת אֵינָן מִסְפִּיקוֹת לָהֶם, וְעַל כֵּן הֶחְלִיטוּ שֶׁהֵם מְכָרְחִים לְמַעֵט וּלְהַפְסִיק כַּמָּה מֵהַצְּדָקוֹת שֶׁלָּהֶם.

בְּאוֹתָהּ עִיר דָּר עָנִי אֶחָד, שֶׁהָיָה מְקַבֵּל מֵהַקְּהִלָּה סְכוּם הָגוּן שֶׁל צְדָקָה בְּכָל שָׁבוּעַ. מֻחֲמֶת הַהַחְלָטָה עַל קִצּוּץ הַצְּדָקוֹת - הֶחְלִיטוּ לְמַעֵט מֵהַסְכוּם שֶׁל הֶעָנִי. כְּשֶׁרָאוּ שֶׁמַּמְשִׁיךְ הַגֶּרָעוֹן בְּקֻפַּת הַקְּהִלָּה, מִעֲטוּ עוֹד מֵהַסְכוּם שֶׁלּוֹ, וְכֵן כַּמָּה פְּעָמִים, עַד שֶׁנִּשְׁאַר הֶעָנִי בְּלִי פַּרְנָסָה כְּלָל.

צַעֲקָתוֹ שֶׁל הֶעָנִי עָלְתָה עַד לַשָּׁמַיִם, וְנַעֲשָׂה קִטְרוּג גָּדוֹל בְּעִקְבוֹת מִשְׁפָּחָה שְׁלֵמָה שֶׁל עָנִי שֶׁאֵין לָהֶם מַה לֶּאֱכֹל. וּמֻחֲמָת שֶׁעִקַּר הַהַחְלָטָה עַל חְסָרוֹן נִתְּנַת הַצְּדָקָה לֶעָנִי, הָיְתָה עַל יְדֵי רַב אֶחָד שֶׁהָיָה מְמֻנֶּה עַל עִנְיְנֵי הַצְּדָקוֹת בְּעִיר, עַל כֵּן עִקַּר הַקִּטְרוּג הָיָה עָלָיו, וְנִגְזַר מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁיֵּעָנֵשׁ בְּעֹנֶשׁ חָמוּר עַל שֶׁהֶחְסִיר פַּרְנָסַת הֶעָנִי. לֹא עָבְרוּ יָמִים מוּעָטִים, וְהֵחֵלּוּ לְחַזֵּר בְּדַעַת הָרַב הַנַּ"ל מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל כְּפִירוּת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, עַד שֶׁנִּסְכַּם בְּדַעְתּוֹ לְהִשְׁתַּמֵּד, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת קֹדֶשׁ הָלַךְ הָרַב אֶל הַכְּמֹר שֶׁהָיָה גָּר בְּקִצֵּה הָעִיר, וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ עֵצָה אֵיךְ לְהִשְׁתַּמֵּד, ה' יִשְׁמְרֵנוּ. בְּעֵינֵי הַכְּמֹר הָיָה כָּל זֶה מוּזָר מְאֹד, כִּי אֵיךְ לְפֶתַע יָבוֹא אֵלָיו רַב גָּדוֹל וְחָשׁוּב לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ עֵצָה לְהִשְׁתַּמֵּד, וְחָשַׁשׁ שֶׁיֵּשׁ בָּזֶה אֵיזוֹ עָרְמָה שֶׁל אַנְשֵׁי הָעִיר לְלָכְדוֹ בְּעֶסֶק בִּישׁ, וְלֹא מָהַר לְמַלֹּא רְצוֹן הָרַב כְּבַקָּשָׁתוֹ, רַק כִּבֵּד אוֹתוֹ לֵישֵׁב עִמּוֹ בְּסְעֻדָּה לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וּלְדַבֵּר מָחָר, וּבֵינְתַיִם הוֹצִיא לוֹ יַיִן שָׂרָף חָזָק, וְנָתַן לוֹ לִשְׁתּוֹת קְצָת, וְאַחַר כָּךְ עוֹד קְצָת וְעוֹד קְצָת, עַד שֶׁנַּעֲשָׂה שִׁכּוֹר, וְנָפַל עַל הָאָרֶץ מֵרֹב שִׁכְרוּתוֹ, וְהִתְחִיל לְהָקִיא וְכוּ', וְנוֹתָר שׁוֹכֵב עַל הָאָרֶץ זְמַן רַב.

בְּאוֹתָהּ עֵת, יָשַׁב הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע עִם תַּלְמִידָיו בְּסְעֻדָּה שְׁלִישִׁית בָּעִיר מָעוְז'יבּוּז,

וְצָפָה בְּרוּחַ קָדְשׁוֹ אֶת כָּל הַנַּעֲשֶׂה בְּאוֹתָהּ עִיָּרָה עִם הָרַב הַנַּ"ל, וּפִתְאוֹם צִוָּה לְאֶחָד מִן הַתַּלְמִידִים, שֶׁתֵּכֶף וּמִיָּד יְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן, וְיַעֲשֶׂה הַבְדָּלָה, יִרְאֹם סוֹפָיו וְיִסַּע לָעִיר הַהִיא לְבֵית הַכְּמֹר.

אַךְ הַצַּדִּיק לֹא שָׁלַחוֹ בְּיָדַיִם רֵקוֹת. נָטַל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע פְּרוּסַת חַלָּה שֶׁנִּשְׁאֲרָה מִסְּעֻדָּה שְׁלִישִׁית, נָתַן אוֹתָהּ בְּיַד הַתַּלְמִיד, וְאָמַר לוֹ: **"כְּשֶׁתַּגִּיעַ לְשָׁם, כְּבָר תָּבִין מֶה עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת"**... סָתַם וְלֹא פֵּרֵשׁ.

הַתַּלְמִיד זֵרֵז עַצְמוֹ לָקַיֵּם רְצוֹן רַבּוֹ, וְהִגִּיעַ בְּמְהִירוּת לָעִיר וּלְבֵית הַכְּמֹר, וּפָתַח אֶת הַדֶּלֶת, וְרָאָה אֶת הָרַב שׁוֹכֵב שִׁכּוֹר עַל הָאָרֶץ. פִּתְאוֹם נִתְעוֹרֵר הָרַב מִשִּׁכְרוּתוֹ, וְחָשׁ רַעֲבוֹן גָּדוֹל, וּבִקֵּשׁ שֶׁיִּתְּנוּ לוֹ לֶאֱכֹל, וְרָצָה הַכְּמֹר לָתֵת לוֹ אֶחָד מִמַּאֲכָלָיו, אֲבָל תֵּכֶף וּמִיָּד הֵבִין הַתַּלְמִיד מַה לְּפָנָיו, וְעִכֵּב בְּעַד הַכְּמֹר, וְנָטַל אֶת פְּרוּסַת הַלֶּחֶם שֶׁנָּתַן לוֹ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע, וְנָתַן לָרַב, וְעָזַר לוֹ לִטֹּל יָדָיו וּלְבָרֵךְ בִּרְכַּת 'הַמּוֹצִיא', וְהֵשִׁיב אֶת נַפְשׁוֹ.

תֵּכֶף וּמִיָּד כְּשֶׁסִּיֵּם הָרַב לֶאֱכֹל אֶת הַלֶּחֶם, נִכְנַס בּוֹ הִרְהוּר תְּשׁוּבָה אֲמִתִּי עַל כָּל מַה שֶּׁעָשָׂה, וּבוֹשׁ בְּעַצְמוֹ מְאֹד עַל שֶׁהִגִּיעַ לְמַצָּב שָׁפֵל כָּזֶה, וּבָרַח מִבֵּית הַכְּמֹר, וְעָסַק בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה כָּל יָמָיו.

מִן הַמַּעֲשֶׂה הַנּוֹרָא הַזֶּה לְמֵדִים אָנוּ כַּמָּה צָרִיךְ לְהִזָּהֵר מְאֹד מְאֹד שֶׁלֹּא לְהַחְסִיר פַּרְנָסַת חֲבֵרוֹ עַל יְדֵי מִעוּט צְדָקָה אוֹ כַּיּוֹצֵא בָּזֶה, כִּי יֵשׁ עַל זֶה דִּין גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם, וְשׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מִזֶּה מְאֹד, וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהַרְבּוֹת בַּעֲשִׁיַּת צְדָקָה וָחֶסֶד - בְּמָמוֹן, בְּדִבּוּר וּבִתְפִלָּה, וְכַמָּה הַהִתְקָרְבוּת לַצַּדִּיקִים מְסַגֶּלֶת לָהָעִיר הָאָדָם מִשְּׁנָתוֹ לְהַחְדִּיר בּוֹ הִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה אֲמִתִּיִּים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.!

שיחות מוהר"ש חלק ט' אות צדקה

סיפור לשבת

למעשה!

גְּמָרָא

// מְקֹרָר הַיֵּצֶר הָרַע

אִם הָיוּ בְּנֵי אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַגְּרִסָא בַּגְּמָרָא, הָיוּ דְּבֵקִים בִּלְמוּדוֹ זֶה כָּל יוֹם בְּעַקְשָׁנוּת דִּקְדָּשָׁה לוֹמַר כַּמָּה וְכַמָּה דַּפִּים כְּפִי כּוֹחָם כָּל יוֹם, כִּי רוֹאִים בְּחוּשׁ בְּשֶׁאָדָם גּוֹרֵם הַרְבֵּה דַּפִּים גְּמָרָא זֶה מְקֹרָר אֶצְלוֹ מֵחֲמִימוּת הַיֵּצֶר הָרַע הַבּוֹעֶרֶת בּוֹ, וּמַסְגִּיל לְשָׁרְרֹ אֶת הַיֵּצֶר הָרַע שֶׁל תַּאֲוַת נַאוּף (עַיֵּן לְקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן רד).

// כְּדַאי שְׁנֵי שִׁעוּרִים

הַיּוֹם יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה פֵּרוּשִׁים מְאֹד יָפִים, כְּגוֹן "שׁוֹטָנְשְׁטֵיְן" וְכֵן "מִתְיִבְתָּא" וְכֵן "שָׂפָה בְּרוּרָה" וְכֵן "הַמָּאוֹר" וְכֵן "וְשִׁנַּנְתָּם" וְכֵן "חַבְרוּתָא". תְּהִלָּה לָאֵל לֹא אַלְמָן יִשְׂרָאֵל יֵשׁ הַרְבֵּה פֵּרוּשִׁים יָפִים וְקַלִּים לְהָבִין אֶת הַדֶּרֶךְ הַיּוֹמִי, וְזֶה הַשִּׁעוּר בְּעִיּוּן, מִלְּבַד זֹאת כְּדַאי לִגְרֹס בְּכָל יוֹם הֲמוֹן דַּפִּים כִּרְצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל (שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן ע"ו).

// הָאֲמִירָה לְבַד מְסַגֶּלֶת

הָעוֹלָם חוֹשְׁבִים שֶׁאִם אָדָם יֹאמַר אֶת הַגְּמָרָא לְבַד, בְּלִי רַשִׁ"י וְתוֹסָפוֹת וּמְפָרְשִׁים, זֶה לֹא נִקְרָא לִמּוּד כְּלָל, וְזוֹ טָעוּת גְּדוֹלָה, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים עַכְשָׁו עוֹבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים מַה שֶּׁעוֹבֵר, שֶׁהֵם מְאֹד מְבֻלְבָּלִים וְאֵין לָהֶם יְשׁוּב הַדַּעַת וְכוּ', עַד שֶׁקָּשֶׁה לָהֶם לְהָבִין פַּשְׁטוּת הַגְּמָרָא, וּבִשְׁבִיל זֶה הֵם מִתְרַשְּׁלִים מִלִּמּוּד הַגְּמָרָא, וְאֵין לוֹמְדִים כְּלָל, **אֲבָל אִם הָיוּ מַרְגִּילִים אוֹתָם לִלְמֹד בְּאֹפֶן כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים** (עֲבוֹדָה זָרָה יט.) "לְעוֹלָם לִגְרֹס אִינִישׁ וְאַף עַל גַּב דְּמִשְׁכַּח וְאַף עַל גַּב דְּלָא יָדַע מַאי קָאָמַר, (לְעוֹלָם יִגְרֹס אָדָם וַאֲפִלּוּ שְׁשׁוֹכֵחַ וַאֲפִלּוּ שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ מַה אוֹמֵר) שֶׁנֶּאֱמַר גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲוָה" **וַאֲמִירַת הַגְּמָרָא מְסַגֶּלֶת מְאֹד לִנְעָשָׂה כְּמוֹ אֲמִירַת זֹהַר לְשָׁרְרֹ אֶת כָּל הַקְּלִפּוֹת שֶׁנִּדְבְּקוּ בּוֹ עַל יָדָיו חֲטָאָיו, אֲזַי הָיוּ כֻּלָּם בְּקִיאִים בְּכָל הַשַּׁ"ס כֻּלּוֹ וְכֵן הָיָה לָהֶם חֵשֶׁק לִלְמֹד תָּמִיד.**

(שִׂיחוֹת מוֹהֲרַ"ש עֶרֶךְ גְּמָרָא חֵלֶק א' וְחֵלֶק טו, וּמִכְּתָב מִשּׁוּ"ת בְּרֶסְלֶב מִיּוֹם י"ח תַּמּוּז הַתשע"ב)

לזכות ולרפואת ר' שלמה ברוך בן רבקה

לזכות צבי יהודה בן חנה ליטל

להצטרפות למפיצי העלון צרו קשר: 053-2259191

לקבלת הגליון באימייל מדי שבוע: BRESLEV.SHELY@GMAIL.COM

להשתתפות בזכות הגדולה בהדפסת והפצת הגיליון

בהעברה בנקאית: ע"ש "ידידי עיר ברסלב"

בנק מרכנתיל, סניף: 725 מספר חשבון: 26437

בנדרים פלוס: קופת "ידידי עיר ברסלב"

לציין בהערה: עבור גיליון בהיכלו